

NEMATODŲ TOXOCARA CANIS AUDINIŲ POKYČIAI OKSIPRAPIRO POVEIKYJE *IN VIVO*

Rasa Aukštikalnienė, Ona Kublickienė, Antanas Vyšniauskas

Santrauka. Straipsnyje pateikiami LVI Helmintologijos laboratorijoje šunims dehelmintizuoti sukurto eksperimentinio antihelmitikų mišinio ? oksiprapiro ? poveikio *Toxocara canis* nematodų audiniams tyrimo rezultatai. Oksiprapiro sudėtyje yra pirantelio pamoato, oksibendazolio ir prazikvantelio. Eksperimentui naudota vienkartinė terapinė 60 mg/kg oksiprapiro dozė. *T. canis*, pasišalinę iš šeimininko žarnyno, praėjus 3?8 val., 9?11 val., 20 val., 28?33 val., 43 val. ir 51 val. po to, kai buvo sušerta antihelmitinio preparato, ištirti histologiškai ir histochemiškai. Mūsų tyrimų rezultatai parodė, kad oksiprapiras sukelia ženklus degeneracinius *T. canis* audinių pokyčius. Tačiau šio nematocido paveiktų audinių destrukcija pasireiškia skirtingu metu, negu po atskirų šio antihelmitiko sudedamųjų dalių poveikio. Dėl oksiprapirą sudarančių medžiagų sąveikos *T. canis* audiniuose galėjo gerokai pasikeisti jų veikimo mechanizmas, tad atsirado atskiriems preparatams nebūdingų audinių pokyčių. Tyrimais nustatyta, kad visuose tirtuose *T. canis* audiniuose dėl oksiprapiro poveikio išnyko glikogeno intarpai ir pasireiškė riebalinė infiltracija.

Raktažodžiai: *Toxocara canis*, nematodų histologija, glikogenas, neutralieji lipidai, pirantelio pamoatas, oksibendazolis, prazikvantelis.